

ע"פ 1993/18 - פלוני, פלוני, פלוני נגד מדינת ישראל, משפחת פלוני

בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פלייליים

ע"פ 1993/18

ע"פ 2017/18

לפני:
כבוד השופטת ד' ברק-ארז
כבוד השופטת י' וילנר
כבוד השופט א' שטיין

המערער בע"פ 1993/18: פלוני

המערערים בע"פ 2017/18
1. פלוני
2. פלוני

נגד

המשיבים:
1. מדינת ישראל
2. משפחת פלוני

ערעורים על פסק דינו של בית המשפט המחוזי
ירושלים מיום 25.01.2018 בת"פ 15-10-26792-10
שניתן על ידי כב' השופט ר' כרמל

(01.01.2020)

ד' בטבת התש"ף

תאריך הישיבה:

בשם המערער בע"פ 1993/18: עו"ד ראיד אלעוברה
בשם המערערים בע"פ עו"ד לאה צמל
2017/18:

בשם המשיבה 1: עו"ד יעל שרף
בשם המשיבה 2: עו"ד תמי קלנברג

פסק-דין

השופט א' שטיין:

הערעורים

1. במוקד הערעורים המונחים לפנינו ניצבת אחריות המערערים למותו של מר א"ל, ז"ל (להלן: המנוח), אשר אירע בערב ראש השנה תשע"ו, 13.9.2015. במועד זה, נסע המנוח בכלי רכבו, יחד עם שתי נוסעות, בכביש "אשר וינר", אשר מקשר את דרך חברון לשכונת ארמון הנציב בירושלים, כאשר לעבר הרכב נזרקה אבן שמשקלה כקילוגרם ממרחק של מטר, חדרה אל תוך חלון הנהג וגרמה למנוח לאבד שליטה על הרכב, לסטות ימינה ולהתנגש בעמוד החשמל ואחר-כך בעץ. כתוצאה מההתנגשות, נמערך בית החזה של המנוח על ידי הגה הרכב, או על ידי כרית האוויר שנפתחה, ולבו נקרע - דבר אשר גרם למוותו. אחת הנוסעות שהיתה עמו נפצעה פציעות ברמת חומרה בינונית. בגין אירועים אלה, הורשעו המערערים 1 ו-2 בע"פ 2017/18 (להלן, בהתאמה: א"כ וא') והמערער בע"פ 1993/18 (להלן: ע') כמי שהשתתף ביידוי אבנים אל כלי הרכב אשר נסעו באותו הזמן באותו הכביש, ונראו כנהוגים על ידי יהודים, בגדרו של ת"פ (מחוזי י"ם) 26792-10-15 (השופט ר' כרמל), בשורה של עבירות שכללו, כעבירה עיקרית, הריגה, עבירה לפי סעיף 298 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן, בהתאמה: העבירה העיקרית והחוק); יידוי אבן לעבר כלי תחבורה, עבירה לפי סעיף 332א(ב) לחוק (חמש עבירות); וגרימת חבלה חמורה, עבירה לפי סעיף 329(1) לחוק - הכל כמבצעים בצוותא, כמשמעם בסעיף 29 לחוק, יחד עם עבד דוויאת, שיידה את האבן הקטלנית לעבר רכבו של המנוח (להלן: דוויאת) ועם נאשם אחר ששמו מחמד טוויל (להלן: טוויל).

2. בגין אירועים אחרים, אשר כללו הכנת בקבוקי תבערה והשלכתם לעבר כוחות המשטרה, וכן יידוי אבנים לעברם של שוטרים, הורשע א"כ בניסיון לגרימת חבלה חמורה, עבירה לפי סעיף 329(א)(2) לחוק; בייצור נשק, עבירה לפי סעיף 144(2) בצירוף סעיף 29 לחוק; בהצתה ובניסיון הצתה, עבירות לפי סעיף 448 רישא לחוק; וכן בהפרעה לשוטר בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 275א לחוק (שתי עבירות) (להלן: העבירות הנוספות).

3. בעקבות ההרשעה כאמור, השית בית משפט קמא על המערערים עונשים כדלקמן:

א. א"כ נדון ל-15 שנות מאסר בפועל בניכוי תקופת מעצרו וכן למאסר על תנאי למשך 10 חודשים לבל יעבור עבירה מסוג פשע בתוך שלוש שנים מיום שחרורו מן הכלא. כמו כן חוייב א"כ לשלם לילדי המנוח פיצוי כספי בסך של 50,000 ₪.

ב. א' נדון ל-13.5 שנות מאסר בפועל בניכוי תקופת מעצרו וכן למאסר על תנאי למשך 10 חודשים לבל יעבור עבירה מסוג פשע בתוך שלוש שנים מיום שחרורו מן הכלא. כמו כן חוייב א' לשלם לילדי המנוח פיצוי כספי בסך של 50,000 ₪.

ג. ע', שהיה קטין בזמן ביצוע העבירות, נדון ל-9 שנות מאסר בפועל בניכוי תקופת מעצרו וכן למאסר על תנאי למשך 10 חודשים לבל יעבור עבירה מסוג פשע בתוך שלוש שנים מיום שחרורו מן הכלא. כמו כן חוייב ע' לשלם לילדי המנוח פיצוי כספי בסך של 25,000 ₪.

4. א"כ, א' וע' מערערים כעת על הרשעתם בדיון, שאותה הם מבקשים לבטל או, לחלופין, להחליף בהרשעה בגין סיוע להריגה להבדיל מביצועה העיקרי. למצער, מלינים השלושה על חומרת העונשים שהושתו עליהם ומבקשים שנקל בעונשים אלו ככל שניתן. בתוך כך, א"כ וא' מבקשים מאתנו כי נקטין את שיעור הפיצויים שאותם הם חוייבו לשלם לנפגעי העבירה העיקרית. ערעורו של ע', אף הוא כולל השגה על גובה הפיצוי שאותו הוא חוייב לשלם לנפגעי העבירה העיקרית, כאשר הוא מכנה את הפיצוי בשם "קנס", אולם השגה זו לא הופיעה בעיקרי הטיעון וגם לא נשמעה בטיעון בעל פה אשר נתקיים לפנינו ביום 1.1.2020. חרף זאת, ולמען הסר ספק, פסק דיני יתייחס בקצרה גם לרכיב זה של גזר הדין.

פסק הדין קמא

5. בית משפט קמא ביסס את הרשעת המערערים על מסכת ראיות שכללה את אלו:

א. התיאור הכללי של האירוע במהלכו נזרקו אבנים לעבר כלי הרכב, אשר ניתן על ידי עדים שנכחו במקום. לגבי תיאור זה - להבדיל מפרטיו השונים - אין מחלוקת.

ב. עדויות מפי הנוסעות שהיו ברכבו של המנוח, לפיהן המנוח נפגע מהאבן שחדרה אל תוך הרכב. גם לגבי עדויות אלה אין - וממילא לא יכלה להיות - כל מחלוקת.

ג. צילומים שנעשו על ידי המשטרה בזירת העבירה ובתוך מכוניתו של המנוח (להלן: צילומי הזירה).

ד. עדותו של פרמדיק שעשה פעולות החייאה במנוח ותיאר את מצבו בסמוך לאחר ההתנגשות.

ה. חוות דעתה של ד"ר הדס גיבס לפיה המנוח נפטר כתוצאה מקרע בלב והכשל הלבבי שנגרמו על ידי פגיעה בהגה הרכב או בכרית האוויר שלו, אשר הופעלה בעקבות התנגשות הרכב בעמוד החשמל (או בעץ).

ו. חוות דעתה של ד"ר מיכל שיינפלד שדגמה את האבן אשר נמצאה ברכבו של המנוח ומצאה עליה ד.נ.א. של המנוח - דבר המוכיח מעבר לספק סביר כי האבן פגעה במנוח לפני הגעתה לתחתית הרכב.

ז. הודעות מתועדות שנמסרו בחקירת משטרה על ידי דוויאת, טוויל, א"כ, א', וע', אשר תיארו את זריקת האבנים וסיכומם המוקדם בעניינה ואשר נתקבלו כראיה לאמיתות תוכנה מכוחו של סעיף 10א לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971 (להלן: פקודת הראיות). מהודעות אלו עולה כי החמישה סיכמו ביניהם את המבצע של ידוי האבנים ואת תפקידיהם במבצע זה. לפי הסיכום, א"כ וא' אמורים היו ליידות אבנים אל כלי הרכב, יחד עם דוויאתוטוויל, ואילו ע' נטל על עצמו את תפקיד התצפיתן שאמור להזהיר את חבריו על התקרבותם של כוחות הביטחון אל הזירה.

הודעות אלו כללו את הודאתו המפורשת של דוויאת ביחס לפגיעת האבן שזרק לעבר רכבו של המנוח; ואלה היו דבריו:

"הרכב האחרון היה מסוג מאזדה קטנה שירדה מלמעלה במהירות, ואני הייתי מחזיק באבן שלקחתי ממקום שהייתי עומד ... [הייתי] קרוב לרכב, בערך מטר או שני מטר, זרקתי את האבן שהייתי מחזיק על הרכב, על החלון של הנהג, והזכוכית של הרכב התנפץ קצת, ואני וחברי ברחנו לכפר".

ח. ככל שהודעותיהם של א"כ, של א' ושל ע' שימשו כראיות נגד מוסריהן, קבילותן באה מכוחם של סעיפים 11 ו-12(א) לפקודת הראיות, שכן לא הועלו ביחס אליהן טענות שעל יסודן ניתן לפקפק ברצונם החופשי עובר למסירת ההודעות. ההודעות הללו תיקראנה יחדיו הודעות המבצעים.

ט. חלקים מהעדויות אשר נמסרו על ידי דוויאתוטוויל לאחר שדינם נגזר במסגרת הסדר טיעון שעשו עם התביעה, כולל חלק מעדותו של דוויאת בה הודה כי יידה אבן לעבר רכבו של המנוח ממרחק קצר בעמדו באמצע הכביש.

6. במסגרת זו, קבע בית משפט קמא כי התביעה הוכיחה מעבר לספק סביר שדוויאת גרם למותו של המנוח בפועלו בצוותא חדא עם טוויל, א"כ, א', וע'. כמו כן קבע בית המשפט כי החמישה צפו את האפשרות שיידוי האבנים כאמור עלול לגרום לתוצאה קטלנית, כפי שאכן קרה בפועל. בית המשפט מצא אפוא את א"כ, את א' ואת ע' אשמים בהריגה כמבצעה העיקריים אשר פעלו בצוותא חדא.

7. בבואו לגזור את עונשם של שלושת אלו, שקל בית המשפט את הנסיבות החמורות של מעשיהם וכמובן את תוצאתם הקטלנית ואת רצונם לפגוע ביהודים. כמו כן לקח בית המשפט במניין שיקוליו את עמדתו השלילית של שירות המבחן ביחס לסיכונים הנשקפים מא"כ ומא' ולמניעיהם, ואת העדרה של המלצה מטעמו, לכאן או לכאן, ביחס לע', פרט לבקשה - המובנת מאליה - כי תינתן התחשבות להיותו קטין. בית המשפט נתן את דעתו גם לנסיבות חייהם של השלושה וציין כי הם הביעו צער וחרטה על מעשיהם ועל מות המנוח. בהתחשב בכל אלו ובהעמידו לנגד עיניו את קדושת החיים ואת שלום הציבור, אשר נפגעו ממעשי השלושה ללא תקנה, קבע בית המשפט כי עונשיהם של א"כ ושל א' יגזרו על ידיו במסגרת המתחם שנע בין 10 ל-20 שנות מאסר בפועל. בית המשפט לא קבע מתחם ענישה בעניינו של ע' בשל היותו קטין; ולבסוף גזר על המערערים את העונשים אשר צוינו לעיל.

טענות הצדדים

8. המערערים טוענים כי התשתית הראייתית שהונחה בעניינם בבית משפט קמא לא אפשרה להרשיעם בעבירה העיקרית - וזאת, מכמה טעמים. ראשית, האבן שפגעה ברכבו של המנוח וגרמה לו לאבד שליטה ברכב לא זוהתה כדבעי, לטענתם. משכך הוא, הקשר הסיבתי בין עצם יידויי האבנים - מעשה שבביצעו המערערים מודים - לבין ההתנגשות הטראגית בה מצא המנוח את מותו לא הוכח, לדבריהם, מעבר לספק סביר. שנית, לדברי המערערים, איש מהם לא השתייך למעגל הפנימי של מידי האבנים ולא זרק אבן לעברו של הרכב בו נהג המנוח. למצער, טוענים המערערים כי חומר הראיות לא אפשר את הרשעתם כמבצעי העיקריים של העבירה העיקרית - הריגה; לדידם, ניתן היה להרשיעם, אם בכלל, אך ורק במתן סיוע לאותה עבירה - מעשה שעונשו המרבי הוא מחציתהעונש אשר נקבעבחיקוקבשליביועוההעיקרי של העבירה שבה עסקין (כאמור בסעיף 32 לחוק העונשין). המערערים לא חזרו על השגותיהם ביחס להרשעתם בעבירות שנלוו לעבירה העיקרית. כמו כן לא שמענו מפיו של א"כ טענות שהיה בהן כדי להטיל ספק בהרשעתו בעבירות הנוספות, אשר התבססה בעיקרה על הודאותיו בביצוען. המערערים גם מבקשים שנקל בעונשיהם, ככל שנמצא לנכון לאשר את הרשעתם בעבירה העיקרית או להוריד את אשמתם לדרגה של מסייע. בהקשר זה, טוענים המערערים כי העונשים שהוטלו עליהם הינם מפליגים בחומרתם, וכי מן הדין להקטין את שיעור הפיצויים, שאותם הם חוייבו לשלם לנפגעי העבירה, באופן שיבטא התחשבות במצבם הכלכלי הקשה. המערערים מוסיפים וטוענים כי לא העלו על דעתם שמעשיהם יביאו למותו של אדם וכי עשו את אשר עשו על רקע של תסכול שנבע ממצאות חייהם תחת כיבוש.

9. מנגד, המדינה מבקשת כי נשאר את הכרעת הדין ואת גזר הדין בעינם. לטענתה, בדין מצא בית משפט קמא את המערערים אשמים בביצועה של העבירה העיקרית בצוותא חדא לאחר שהוכח מעבר לספק סביר כי זורק האבן הקטלנית, דוויאת, הסתייע במעשיו בטוויל, שעמד בסביבתו והעביר לו אבנים - זאת, אחרי שהגיע למקום יידויי האבנים בעקבות סיכום ותאום שעשה עם א"כ, א' וע', שבמסגרתו א"כ וא' נטלו חלק פעיל ביידויי האבנים בשעה שע' שימש כתצפיתן בעמדו במקום שממנו ניתן היה לראות את המתרחש בכביש ותפקידו היה להזהיר את חבריו-שותפיו, באמצעות הטלפון הסלולרי שהיה ברשותו, על בואם של כוחות הביטחון למקום. המדינה מפרטת וטוענת כי האבן הקטלנית, ממנה נלקחה דגימה שעליה נמצא ד.נ.א. של המנוח, נמצאה בתוך רכבו של המנוח. ממצא זה מוכיח מעבר לספק סביר כי המנוח איבד את שליטתו ברכב, אשר אחר-כך התנגש בעמוד חשמל ובעץ התנגשות קטלנית, כתוצאה מפגיעת האבן שנזרקה לעברו על ידי דוויאת. באשר לעונשים שהושטו על המערערים - לפי עמדת המדינה, מדובר בעונשים מידתיים ומאוזנים אשר הולמים את חומרת מעשיהם. במסגרת זו, שמענו גם דברים מפיהם של ילדי המנוח, שסיפרו לנו על אובדנם הקשה ועל חייהם במציאות של אבל ויגון.

דיון והכרעה

עניין ההרשעה

10. סבורני כי עלינו לדחות את הערעורים על ההרשעה, שכן אלו תלויים על בלימה; ואפרט.

11. לית מאן דפליג, כי הודאתו של דוויאת קבילה נגד כל אחד מהמערערים כראיה לאמיתות תוכנה מכוחו של סעיף 10א לפקודת הראית. בהודאה זו, אומר דוויאת כי זרק אבן לעבר רכבו של המנוח וכי האבן פגעה בשמשת הרכב. כמו כן לא ניתן לחלוק - ואיש ממילא לא חלק - על עדויותיהן של שתי העדות שנסעו באותו רכב, מהן עולה כי המנוח נפגע מאבן אחת בלבד שחדרה לתוך הרכב. על אותה אבן, כפי שכבר למדנו, נמצא ד.נ.א. של המנוח. הווה אומר: המנוח נפגע מהאבן שנזרקה על ידי דוויאת; ואין חולק על כך שהדבר גרם לו לאבד את השליטה ברכב, שכאמור התנגש

בעמוד חשמל ובעץ - דבר שהביא לפגיעה הקטלנית בבית החזה של המנוח על ידי ההגה או, לחלופין, על ידי כרית האוויר שנפתחה. לפיכך, הקרע בלב, שבעטיו מצא המנוח את מותו בעקבות הפגיעה בבית החזה, הוא פועל יוצא של האבן שנזרקה לעברו על ידי דוויאת מטווח קצר. ממצאים ברורים אלה עולים מחומר הראיות גופו; הם נתמכים בצילומי הזירה, ובידינו להגיע אליהם אף מבלי להסתמך על קביעותיו של בית משפט קמא בנוגע למהימנותם של העדים שמסרו בפניו את עדויותיהם - די אם נחבר את הראיות שנסקרו לעיל זו לזו ונסיק מהן את המסקנות המתבקשות.

12. בנסיבות אלו, לא נוכל - וממילא לא נרצה - להתערב בקביעתו של בית משפט קמא כי דוויאת, טוויל, א"כ, א', וע' צפו את האפשרות כי יידוי האבנים לעבר כלי רכב, בדרך שבה נעשה, עלול לגרום לתוצאה קטלנית. בעניין זה, השופט המנוח א' א' לוי ז"ל אמר דברים חשובים וברורים, שאותם לא נותר לי אלא לאמץ כלשונם:

"יידוי אבנים לעבר רכב נוסע עלול להסתיים בתוצאה קשה ואף קטלנית. ומאחר וסכנה זו ברורה לכל מי שעניו בראשו, מותר להוסיף ולקבוע כי מי שנותן ידו ליידוי אבנים, הוא גם מי שמוכן לגרום לפגיעתו או למותו של אדם" (ע"פ 411/09 גדיר נ' מדינת ישראל, פסקה 3(21.4.2009)).

דוויאת, טוויל ושלושת המערערים בלי ספק צפו את האפשרות שיידוי אבנים עלול לגרום לתאונת דרכים וכי תאונות דרכים מן הסתם הורגות אנשים. בכגון דא, כאמור בסעיף 20(א) לחוק העונשין, די במודעותהנאשם "לטיבמעשה, לקיומן הנסיבות ולאפשרות הגרימה לתוצאות המעשה, הנמנים עם פרטיה העבירה" כדי לגבש אצלו את המחשבה הפלילית הנדרשת להתהוותה של עבירת הריגה; ואין צורך שהנאשם יצפה את פרטיה של גרימת המוות (ראו ע"פ 9723/03 מדינת ישראל נ' בלזר, פ"ד נט(2) 408, 423 (2004); ע"פ 2544/12 פטאפאה נ' מדינת ישראל, פסקה 17 (4.8.2014)).

13. באשר לאשמתו של כל אחד מהמערערים כמבצע בצוותא חדא, די אם נעיין בהודעות המערערים, שכאמור התקבלו כראיות לאמיתות תוכנן מכוחו של סעיף 10א לפקודת הראיות כאשר הן מחזקות זו את זו אהדדי לצרכיו של סעיף 10א(ד) לפקודה (ראו ע"פ 685/05 דרעי נ' מדינת ישראל, פסקה 21(26.7.2007) (להלן: עניין דרעי); ע"פ 8204/14 זלום נ' מדינת ישראל, פסקה 22(15.4.2015)). הודעות אלה, ובראשן הודאתו של דוויאת, מוכיחות שחמשת המערערים עשו ביניהם סיכום מוקדם בנוגע למבצע נקמתי של יידוי אבנים, כולל תפקידיהם באותו מבצע; ואחר כך פעלו בהתאם לאותו סיכום. כל אחד מהם מיקם את עצמו אפוא במעגל הפנימי של מבצעי העבירה העיקרית - דבר הנכון גם לגבי ע', חרף גילו הצעיר יחסית ולמרות היותו תצפיתן שלא נטל חלק ביידוי האבנים (ראו ע"פ 2796/95 פלונים נ' מדינת ישראל, פ"ד נא(3) 403, 388 (1997); ע"פ 2948/03 ברזובסקי נ' מדינת ישראל, פסקה 14 (20.6.2005); רוני רוזנברג "ביצוע בצוותא: רכיב התנהגותי, יסוד נפשי ורציונלים" ספר אדמונד לוי 657, 662 (2017)). בדין אפוא קבע בית משפט קמא כי כל אחד מהמערערים היה בגדר מבצע בצוותא חדא, ולא רק מסייע, ומצאם אשמים בהריגת המנוח.

14. הרשעתו של א"כ בעבירות הנוספות, אף היא מבוססת כדבעי. בבסיסה מונחת הודאתו המפורשת בביצוע העבירות הללו. כאמור בפסק הדין קמא, הודאה זו נתמכת על ידי ההודעות שמסר דוויאת, אשר בוודאי מספקות את הדרישה ל"דבר-מה נוסף" שחלה על המדינה (ראו ע"פ 556/80 עלי נ' מדינת ישראל, פ"ד לז(3) 188, 169 (1983); ע"פ 8589/13 רמילאת נ' מדינת ישראל, פסקאות 25-27 לפסק דינו של השופט י' דנציגר (27.1.2015); וראו גם עניין דרעי, בפסקה 21). לא בכדי לא שמענו מפיו של א"כ, שטען באמצעות באת-כוחו, טרוניה של ממש נגד

15. שני המערערים הללו נמצאו אשמים במעשה הריגה שבוצע בנסיבות חמורות ביותר. חרף זאת, ולמרות הרשעת א"כ בעבירות הנוספות, עונשיהם נמצאים רחוק יחסית מעונש המקסימום של עשרים שנות מאסר. בית משפט קמא קבע עונשים אלה אחרי שקילה זהירה של מכלול הנתונים הרלבנטיים, ואין בידינו כל עילה מבוררת להתערב בקביעתו, שכידוע קמה רק במקרים חריגים (ראו ע"פ 5633/12 ניימן נ' מדינת ישראל (10.7.2013)); ע"פ 3599/16 חטיב נ' מדינת ישראל (14.11.2017)). עונשיהם של א"כ וא' ראוי על כן שיישארו בעינם ללא שינוי.

16. חלקו של ע' ביידוי האבנים היה חמור פחות מזה של א"כ וא'. ע' היה תצפיתן, ואף שאין להקל ראש בחומרת מעשיו אשר סיעו בידי שותפיו - אשר יידו אבנים לעבר כלי רכב וגרמו לתוצאה קטלנית - מעשים אלו נמצאים קרוב יותר לסיוע מאשר לביצועה העיקרי של הריגה (ראו ע"פ 1354/14 טממיאן נ' מדינת ישראל, פסקה 17 (22.12.2014)). בכך יש להתחשב בשים לב לעמדת המחוקק ביחס לעונשו של מסייע לעבירה, שסעיף 32 לחוק העונשין מעמידו על "מחצית העונש שנקבע בחיקוק בביצועה העיקרי". כמו כן ראוי להתחשב גם בכך שע' ביצע את העבירה בהיותו קטין; ובפני קטינים אין אנו נוהגים לנעול את שערי הרחמים (ראו סעיפים 1א, 24 ו-25 לחוק הנוער (שפיטה), ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971; ע"פ 4425/14 פלוני נ' מדינת ישראל (25.11.2014); ע"פ 1454/15 פלוני נ' מדינת ישראל (10.8.2015); ע"פ 5184/14 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 91 לפסק דינו של השופטא' שוהם (3.8.2016)).

17. לאור כל אלה, ובהתחשב בנסיבותיו האישיות והבריאותיות של ע', סבורני שבית משפט קמא החמיר עמו יתר על המידה בגזרו עליו תשע שנות מאסר, וכי נעשה נכון אם נפחית עונש זה ונעמידהו על שבע וחצי שנות מאסר בפועל בניכוי ימי המעצר.

18. בית משפט קמא חייב את המערערים לשלם לנפגעי העבירה העיקרית פיצויים בשיעור צנוע ביותר, בהתחשב בכך שאלה איבדו את אביהם האהוב. הלכה היא עמנו, כי פיצויים אשר נפסקים לטובת קורבן העבירה נועדו לפצותו, ולו באופן חלקי, לארקעלנזקיהומוחשיים, אלא, כאמור בסעיף 77(א) לחוק העונשין, גם על הסבל הנפשי שנגרם לו (בעניין זה ראודבריושלהשופטנ' הנדלדנ"פ 5625/16 קארין' טווקבוקובזה (13.9.2017)). באשר ליכולתם של המערערים לשלם פיצויים אלה לאור מצבם הכלכלי - נתון זה אינו מקטין, לצערי, את עוצמת הכאב והסבל של נפגעי העבירה; ולפיכך, אין מקום להתחשב בו (ראו ע"פ 5761/05 מג'דלאוי נ' מדינת ישראל, פסקה ט(2) לפסק דינו של השופט א'

רובינשטיין (כתוארו אז), עמו הסכימו השופט א' א' לוי והשופטת מ' נאור (כתוארה אז) (24.7.2006); ע"פ 2418/17 קוטינה נ' מדינת ישראל, פסקה 28 (25.10.2018) (להלן: עניין קוטינה)). יתרה מכך: כפי שכבר הזדמן לי להעיר, "סיכוימזערילכךשהקורבנותיקבלו[מהעבריינ]פיצוי, ולופיצויחלקי, עדיףעלכלום" (ראו פסקה 29 לפסק דיני בעניין קוטינה).

19. אינני סבור אפוא שיש עמנו מקום להתערב בשיעור הפיצויים אשר נפסקו לחובת המערערים על ידי בית משפט קמא.

סוף דבר

20. מכל הטעמים דלעיל, הנני מציע לחברותי כי נדחה את ערעוריהם של א"כ ושל א' על כל חלקיהם. כמו כן מציע אני כי נקבל באופן חלקי את ערעורו של ע' ונעמיד את עונשו על שבע וחצי שנות מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו. שאר חלקי גזר הדין שניתן בעניינו יעמדו בעינם.

שופט

השופטת ד' ברק ארז:

אני מסכימה.

שופטת

השופטת י' וילנר:

אני מסכימה.

שופטת

הוחלט כאמור בפסק דינו של השופט אלכס שטיין.

ניתן היום, כ"ו בטבת התש"ף (23.1.2020).

שופט

שופטת

שופטת
